

PAULINA TENDERA^{*}
(UNIwersYTET JagIELLOŃSKI)

SZKIC – SPRAWOZDANIE Z OTWARCIA GALERII ASP W KRAKOWIE

* Katedra Porównawczych Studiów Cywilizacji
Uniwersytet Jagielloński
e-mail: paulina.tendera@gmail.com

Każdy, kto chce poznać i zrozumieć artystę, powinien zobaczyć jego szkicownik, najlepiej kilka szkicowników, reprezentujących różne okresy twórczości¹.

2 marca 2015 roku wystawą „Otwarte. Szkice artystów z kręgu Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie” zainaugurowano działalność nowej Galerii Akademii Sztuki Pięknych w Krakowie. Kuratorem wystawy była Olga Grodniewicz. Wystawa była poświęcona szkicowi i nawiązywać mogła ideowo do słów Stanisława Wejmana: „szkic – to bardzo poważna instytucja”. Faktycznie, szkic to projekt, dzieło chwili, zamysł, ziarno, szybki zapis myśli lub widoku, to potencja dzieła... Wystawa prezentowała więc owoce chwil pracy artystów związanych Akademią.

Autorem słowa wstępnego w katalogu wystawy jest Stanisław Tabisz, Rektor ASP, który pisze: „W nowej galerii Akademii z pewnością promować i pokazywać będziemy najbardziej wartościowe zjawiska oraz tendencje w sztuce

¹ Ze słowa wstępnego Olgi Grodniewicz do katalogu wystawy, Wydawnictwo ASP w Krakowie 2015, strony nienumerowane.

współczesnej, nie stroniąc od przypomnienia osiągnięć artystycznych z przeszłości. Tu zamierzamy stworzyć miejsce dla czytelników wydawnictw Akademii, które będzie można w galerii nabyć”².

W dniu inauguracji zebrano się bardzo wielu gości, którzy pokazali swoją obecnością wielkość kręgu artystów i sympatyków sztuki gromadzących się wokół Akademii. Jak informuje kuratorka wystawy, „plany utworzenia ogólnouczelnianej Galerii sięgają co najmniej kilkunastu lat wstecz, jednak dopiero w ubiegłym roku realizacja tych zamiarów stała się możliwa”³. Przedsięwzięcie było faktycznie wielkie – nie tylko lokalizacja odgrywała tu ważną rolę (budynek Galerii znajduje się na ulicy Basztowej i łączy się z Akademią), ale również możliwości adaptacyjne pomieszczeń: galeria mieści się we wnętrzu dawnego baru, który należało przystosować do wymagań przyszłych ekspozycji. Prace te szły jednak bardzo szybko: „od momentu zakończenia prac adaptacyjnych do otwarcia Galerii upłynęło raptem parę miesięcy; stanowisko kuratora nowo powstałej Galerii objęłam pod koniec stycznia, a już 2 marca udało nam się otworzyć pierwszą wystawę” – mówi Olga Grylewicz.

W Galerii pokazano szkice artystów wszystkich wydziałów Akademii. Mamy tu instalacje Bogusława Bachorczyka, szkice Zbigniewa Bejeka, przygotowania instalacji Bogusławy Bortnik-Morajdy, zeszyty Marka Brauna, fotografie Napoleona Bryli, plakaty Mieczysława Górowskiego, ceramiczne studium Magdaleny Cisło, projekty elektroniczne Wojciecha S. Janiszewskiego, rysunki piórkami Jacka Jędo, akrylowe szkice, akwarele, techniki własne... W ramach Wydziału Intermediów pokazano video Edyty Mąsior i grafikę Krzysztofa Kiwerskiego. Następnie fotografie przygotowujące projekt *Psie mleko* autorstwa Agnieszki Łukaszewskiej, ponadto rzeźby Jerzego Nowakowskiego, Pawła Orłowskiego, Jana Tutaja... video Aleksandry Toborowicz, prace Pawła Taranczewskiego, Stanisława Tabisza, Jacka Waltosia i innych...

„Koncepcja wystawy szkiców zrodziła się niespełna półtora miesiąca przed wernisażem, więc czasu na realizację było naprawdę niewiele” – wspomina Kuratorka wystawy – „Zależało mi na tym, by wskazać element, który będzie reprezentatywny wobec każdej z dyscyplin uprawianych w Akademii, więc zaprosiłam do udziału w wystawie pedagogów wszystkich wydziałów. Otwarta forma szkicu pozwoliła ograniczyć konieczność pieczołowitego selekcionowania prac, wystawa była więc odpowiedzią autorów prac na postawione przeze mnie pytanie: czym jest szkic dla artysty malarza, a czym dla rzeźbiarza, grafika czy projektanta?”⁴.

² S. Tabisz, *Szkic jako zapis kreatywnego olśnienia*, tekst słowa wstępnego do katalogu wystawy.

³ Fragment rozmowy.

⁴ Ze słowa wstępnego Olgi Grodniewicz do katalogu wystawy, wyd. cyt.

Nowa Galeria ASP w Krakowie posiada swoją radę programową, której członkami są przedstawiciele wszystkich wydziałów uczelni oraz jej rektora. W przyszłości galeria ma się stać nowym, aktywnym centrum promowania nie tylko działań uczelni, ale również sztuki artystów krakowskich.

Zamysł, który przyświecał wystawie inauguracyjnej, był celny – szkic pokazał różnorodność formy, swoją niezwykłość jako osobnej dyscypliny artystycznej, odwołano się wszak do formy, która jest właściwa wszystkim rodzajom wypowiedzi artystycznej. Pokazanie tego było celem wystawy i został on w pełni osiągnięty. Wystawa jest satysfakcjonująca. Uświadamia, że szkic to nie tylko rysunek, to również plan, projekt, fotografia, folder plików czy rzeźba... Szkic jako rodzaj wizualnego pamiętnika⁵ posiada formę otwartą, dynamiczną, niedokończoną i potencjalną, ukazuje proces twórczy jako proces decyzyjny, przez który oglądać możemy warsztat każdego artysty.

⁵ Tamże.

